Ja üks pehme käsi sirutas ennast õpetaja kaela ümber, walgus hiilgas tema ümber. Jumala selge päike paistis tuppa, kus tema kaasa, elus, pehme ja täis armastust, teda ühest raskest unenäust äratas, mida Jumal temale oli saatnud.

Antonius Bomhouwer ja Andreas Knopken.

Üks lugu Liiwimaa usupuhastamise aeast.

Aastal 1469 oli Hans Bomhouwer Tallinna kodanikkude sekka üles wõetud. Tema oli Tallinnas esimene selleşt suguwõsast ja arwatakse teda Lübeckist tulnud olema. Tema oli jõukas mees, sest pärast tema surma, umbes aastal 1508, on tema maja 700 Riia marka eest ära müüdud, mis sel aeal õige palju oli. Hans Bomhouwer on hulga lapsi järele jätnud, kellest wiis poega ja kolm tütart nime järel tuttawad on. Üks poeg, Jasper, oli kaubaherra Lübeckis, Bartelt ja Hans oliwad kaubaherrad Tallinnas, esimene ka suure Gildi wanem wõi Eltermann. Kaks poega oliwad waimuliku seisuse sisse astunud. Nendest oli Khristian aeguti Tartu Piiskop, Antonius oli munk Franziskuse-seltsis. Kaks tütart, Elsebe ja Katharina oliwad nunnad Brigitta (Pirita) kloostres ja ka kolmas tütar, Brigitta, leibis seal elu-

paika, kui tema mees, Tallinna kaupmees Jorges Huldermann, ära surnud oli.

Kui Ewangeliumi õpetus Liiwimaale tungis, siis oli Piiskop Khristian juba ära surnud; töik selle suguwõsa ilmalikud liiked heitsiwad puhastatud usuõpetuse poole, aga Antonius jäi mungaks ja temast sai üks nendest, kes uuenduse kõige käredamad wastased oliwad.

Antonius Bomhouwer läks kui Katholiiklaste saadik Rooma, Paapsti käest abi „Ketzerite" wasta nõudma. Sealt oli tema üht kirja ühe Franziskuse-seltsi ülemale saatnud, mis aga Lutheranlaste kätte langes, ja tagasi tulles sai wend Antonius Riigas kinni wõetud ja wangi pandud, kus tema kaua istus, kui ka Erzpiiskop tema lahtilaskmist päris. Riigas oli teada saadud, et Antonius Lübecki kaudu Tallinna ühe tünniku saatnud, milleşt õigusega arwati, et see kõigesuguste paapstliku kirjadega wõis täidetud olla. Riia Raekohtu poolt oli Tallinna Raekohut palutud, hoolega selle tünniku järele uurida, aga kuida ka Bartelt ja Hans Bomhouweri kaubamajade üle walwati ja kõige Lübeckist tulnud kipparite käest päriti, töik aega ei leitud ühtigi. Ka ei teatud, kelle kätte Antonius selle tünniku Lübeckis annud, ega ka, kelle nime peale tema seda Tallinna saatnud oli. Tallinnast paluti selgemaid teatusi ja lubati edasi